

ЗАТВЕРДЖЕНО
24932263.002-ПУ

Типове робоче місце стороннього користувача Автоматизованої системи Державного земельного кадастру

Комплексна система захисту інформації

Інструкція з розгортання типового робочого місця

24932263.002.M7

Інв. № ориг.	
Підп. та дата	
Взам. інв. №	
Інв. № дубл	
Підп. та дата	

2016 р.

ЗМІСТ

1	ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	5
1.1	Призначення документу	5
1.2	Роботи зі створення комплексної системи захисту інформації	5
1.3	Загальний порядок робіт	5
1.4	Етапи розгортання ТРМ СК	5
1.5	Особливості розгортання на об'єктах, що створені	5
2	ПІДБІР ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕРСОНАЛУ	6
2.1	Порядок призначення персоналу	6
2.2	Функціональні ролі персоналу	6
3	ПІДГОТОВКА ТА КАТЕГОРІЮВАННЯ ПРИМІЩЕННЯ	6
3.1	Підготовка приміщення	6
3.2	Категоріювання об'єкту електронно-обчислювальної техніки	6
3.3	Документи, що створюються у ході (результаті) виконання робіт етапу	6
4	ПІДБІР, ЗАКУПІВЛЯ АБО ОТРИМАННЯ У РОЗПОРЯДЖЕННЯ АПАРАТНОГО ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	7
4.1	Підбір (закупівля/отримання у розпорядження) апаратного забезпечення	7
4.2	Постановка на облік апаратного забезпечення	7
4.3	Підбір (закупівля/отримання у розпорядження) програмного забезпечення	7
5	ПІДГОТОВКА КСЗІ ДО ВВЕДЕННЯ В ДІЮ	8
5.1	Розподіл обов'язків щодо створення документів	8
5.2	Створення документів на основі шаблонів	8
5.3	Доопрацювання документів та виправлення неточностей	8
5.4	Навчання персоналу	8
6	НАЛАШТУВАННЯ КОМПЛЕКСУ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ	10
6.1	Встановлення робочих станцій	10
6.2	Встановлення мережного обладнання	10
6.3	Документи, що створюються у ході (результаті) виконання робіт етапу	10
7	ІНСТАЛЯЦІЯ ТА НАЛАШТУВАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ	11
7.1	Послідовність інсталяції програмного забезпечення	11
7.2	Вказівки щодо інсталяції програмного забезпечення	11
7.3	Документи, що створюються у ході (результаті) виконання робіт етапу	11
8	ОБСТЕЖЕННЯ СЕРЕДОВИЩ ФУНКЦІОНУВАННЯ	12
8.1	Відповідальність	12
8.2	Склад робіт з обстеження	12
8.3	Подання результатів обстеження	12
8.4	Документи, що створюються у ході (результаті) виконання робіт етапу	12
9	НАЛАШТУВАННЯ КОМПЛЕКСУ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ	13
9.1	Налаштування КЗЗ РС	13
9.2	Перевірка працездатності складових КЗЗ ТРМ СК	13
10	ПОПЕРЕДНІ ВИПРОБУВАННЯ КСЗІ	14

Підп. та дата	
Інв. № дубл	
Взам. інв. №	
Підп. та дата	
Інв. № ориє.	

24932263.002.M7

Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата		Літ.	Аркуш.	Аркушів
					Типове робоче місце стороннього користувача Автоматизованої системи Державного земельного кадастру. КСЗІ		2	20
					Інструкція з розгортання типового робочого місця	ДП "Центр державного земельного кадастру"		

10.1	Порядок проведення попередніх випробувань.....	14
10.2	Подання результатів попередніх випробувань.....	14
10.3	Завершення етапу робіт.....	14
10.4	Документи, що створюються у ході (результаті) виконання робіт етапу.....	14
11	ДОСЛІДНА ЕКСПЛУАТАЦІЯ.....	14
11.1	Порядок проведення дослідної експлуатації.....	14
11.2	Подання результатів дослідної експлуатації.....	14
11.3	Документи, що створюються у ході (результаті) виконання робіт етапу.....	14
12	ЗАВЕРШЕННЯ РОБІТ ЗІ СТВОРЕННЯ КСЗІ.....	15
12.1	Порядок завершення робіт зі створення КСЗІ.....	15
12.2	Усунення недоліків.....	15
13	ВВЕДЕННЯ КСЗІ В ПРОМИСЛОВУ ЕКСПЛУАТАЦІЮ.....	16
13.1	Порядок введення КСЗІ в промислову експлуатацію.....	16
13.2	Документи, що зберігаються.....	16
14	ВИВІД ТРМ СК ЗІ СКЛАДУ АС ДЗК.....	16
14.1	Умови виводу.....	16
14.2	Порядок виводу.....	16
	ДОДАТОК А.....	17
A.1	Вимоги до приміщення ТРМ СК.....	17
A.2	Вимоги до комплексу технічних засобів (апаратного забезпечення).....	17
A.3	Вимоги до програмного забезпечення.....	17
A.4	Вимоги до каналів передачі даних.....	18
A.5	Вимоги з фізичного захисту інформації.....	18
	ДОДАТОК Б.....	19
B.1	Відомості щодо комплектності типового набору документації ТРМ СК.....	19
	ДОДАТОК В.....	20
V.1	Особливості одночасного підключення декількох ТРМ СК.....	20

Підп. та дата	
Інв. № дубл	
Взам. інв. №	
Підп. та дата	
Інв. № ориг.	

Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата

ПОЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ

- АС - Автоматизована система
- ІТС - Інформаційно-телекомунікаційна система
- КЗЗ - Комплекс засобів захисту
- КЗІ - Криптографічний захист інформації
- КСЗІ - Комплексна система захисту інформації
- КТЗ - Комплекс технічних засобів
- НД - Нормативний документ
- НКІ - Носій ключової інформації
- ОС - Операційна система
- ПЗ - Програмний засіб
- ПК - Програмний комплекс
- РМ - Робоче місце
- РС - Робоча станція
- ТЗІ - Технічний захист інформації
- ТРМ - Типове робоче місце
- ФПЗ - Функціональне програмне забезпечення

Інв. № ориг.	Підп. та дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл	Підп. та дата						Аркуш	
					24932263.002.M7					4	
					Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата		

1 ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1.1 Призначення документу

Цей документ визначає порядок розгортання та підключення типового робочого місця стороннього користувача (далі - ТРМ СК) до Автоматизованої системи Державного земельного кадастру (далі - АС ДЗК) на реальному об'єкті та має використовуватися персоналом АС ДЗК та персоналом ТРМ СК.

1.2 Роботи зі створення комплексної системи захисту інформації

Невід'ємною частиною робіт з розгортання та підключення ТРМ СК до АС ДЗК (далі - роботи з розгортання ТРМ СК) є роботи зі створення, оцінки захищеності та введення в експлуатацію типового модуля КСЗІ у АС ДЗК - КСЗІ у ТРМ СК.

Особливості робіт з одночасного підключення декількох ТРМ СК наведені у додатку В.

1.3 Загальний порядок робіт

1.3.1. Підставою для виконання робіт з розгортання та підключення ТРМ СК до АС ДЗК є розпорядження Держгеокадастру ДП "Центр державного земельного кадастру" за результатами позитивного розгляду заяви організації-власника ТРМ СК (далі - Організація) на підключення ТРМ СК до АС ДЗК.

1.3.2. Організація та проведення робіт з розгортання та підключення ТРМ СК до АС ДЗК на реальних об'єктах визначаються наказом Організації, який погоджено з відповідальними особами з боку ДП "Центр державного земельного кадастру".

1.3.3 У наказі¹ на розгортання та підключення ТРМ СК до АС ДЗК рекомендується врахувати такі моменти як:

- призначення членів Комісії зі складу персоналу² ТРМ СК;
- обсяг матеріалів (документів) необхідних для роботи Комісії, а також порядок передачі цих матеріалів;
- вибір у встановленому порядку засобу підсистеми КЗІ, необхідного для застосування ТРМ СК.

1.4 Етапи розгортання ТРМ СК

Основними етапами робіт³ з розгортання ТРМ СК є:

- підбір та призначення персоналу;
- підготовка та категоріювання приміщення;
- підбір, закупівля або отримання у розпорядження апаратного та програмного забезпечення;
- підготовка КСЗІ до введення в дію;
- налаштування комплексу технічних засобів;
- інсталяція та налаштування програмних засобів;
- обстеження середовищ функціонування ТРМ СК;
- налаштування комплексу засобів захисту (далі - КЗЗ);
- попередні випробування КСЗІ у ТРМ СК;
- дослідна експлуатація;
- завершення робіт зі створення КСЗІ;
- введення ТРМ СК в промислову експлуатацію.

Зміст вимог, відповідальність осіб та результати виконання етапів наведені у відповідних розділах цієї інструкції.

1.5 Особливості розгортання на об'єктах, що створені

У разі, якщо ще до застосування положень цієї інструкції у ТРМ СК забезпечені необхідні характеристики середовищ функціонування (які належним чином задокументовані), припускається не виконувати роботи, що спрямовані на забезпечення цих характеристик.

¹ У випадках одночасного розгортання кількох (множини) РМ СК припускається видавати єдиний наказ на їх розгортання та підключення до АС ДЗК

² Персонал призначається відповідним наказом керівництва Організації

³ За необхідністю дозволяється змінювати послідовність виконання окремих етапів - виконувати одночасно кілька етапів робіт, окремі етапи виконувати до завершення попередніх тощо, якщо це не призводить до зниження якості робіт і не суперечить цілям їх виконання.

Підп. та дата
Інв. № дубл
Взам. інв. №
Підп. та дата
Інв. № ориг.

Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата
-----	------	----------	-------	------

24932263.002.M7

Аркуш

5

2 ПІДБІР ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕРСОНАЛУ

2.1 Порядок призначення персоналу

Призначення персоналу на посади ТРМ СК має здійснюватися відповідно до порядку встановленого Законодавством України .

2.2 Функціональні ролі персоналу

Для ТРМ СК має бути призначено персонал, на якій покладатимуться функції:

- адміністратора безпеки;
- користувача функціонального програмного забезпечення (далі - ФПЗ) Державного земельного кадастру (далі - ДЗК)⁴.

Обов'язки адміністратора безпеки покладаються на одну особу зі складу персоналу ТРМ СК або одного зі співробітників Організації.

3 ПІДГОТОВКА ТА КАТЕГОРІЮВАННЯ ПРИМІЩЕННЯ

3.1 Підготовка приміщення

Підготовка приміщення ТРМ СК здійснюється з метою створення належних умов праці персоналу ТРМ СК та забезпечення можливості виконання заходів фізичного захисту інформації.

Підготовка приміщення ТРМ СК здійснюється у такому порядку:

- вибір приміщення, що має прийнятні⁵ характеристики;
- дообладнання (у разі необхідності) приміщення з метою приведення у відповідність до вимог (див. п. А.1 додатку А);

3.2 Категоріювання об'єкту електронно-обчислювальної техніки

Згідно НД ТЗІ 1.6-005-2013 під об'єктом електронно-обчислювальної техніки розуміється приміщення ТРМ СК в якому із застосуванням комплексу технічних засобів (далі - КТЗ) зі складу ТРМ СК обробляється інформація з обмеженим доступом.

Категоріювання приміщення здійснюється Комісією у такому порядку:

- розробка акту категоріювання приміщення ТРМ СК (за шаблоном);
- затвердження акту категоріювання приміщення ТРМ СК (2 примірника)⁶.

3.3 Документи, що створюються у ході (результаті) виконання робіт етапу

За результатами виконання робіт етапу Комісією має бути розроблено (на основі шаблону) "Акт категоріювання приміщення ТРМ СК".

⁴ Роль користувача призначається в залежності від призначення робочого місця, що розгортається та підключається до АС ДЗК.

⁵ Маються на увазі, що вони можуть бути приведені у відповідність до вимог, що висуваються, за рахунок припустимих витрат.

⁶ Один примірник усіх документів, що затверджуються Організацією, має бути надісланий (після затвердження) до ДП "Центр державного земельного кадастру".

Підп. та дата						
Інв. № дубл						
Взам. інв. №						
Підп. та дата						
Інв. № ориг.						
Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата	24932263.002.M7	Аркуш
						6

4 ПІДБІР, ЗАКУПІВЛЯ АБО ОТРИМАННЯ У РОЗПОРЯДЖЕННЯ АПАРАТНОГО ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

4.1 Підбір (закупівля/отримання у розпорядження) апаратного забезпечення

При виконанні робіт цього етапу для ТРМ СК має бути підбрано (закуплено/отримано у розпорядження) такі технічні засоби (апаратне забезпечення):

- робочу станцію (далі - РС);
- мережне обладнання (за необхідності);
- з'ємний носій інформації (за необхідності);
- носій ключової інформації (далі - НКІ) (за необхідністю).

Характеристики апаратного забезпечення повинні відповідати вимогам, що визначені у п. А.2 додатку А).

4.2 Постанова на облік апаратного забезпечення

Апаратне забезпечення ТРМ СК, що закуплено чи отримане у розпорядження, має бути поставлено на облік відповідно до порядку встановленого у Організації.

4.3 Підбір (закупівля/отримання у розпорядження) програмного забезпечення

При виконанні робіт цього етапу для ТРМ СК має бути підбрано (закуплено/отримано у розпорядження) таке програмне забезпечення:

- операційна система;
- програмне забезпечення (далі - ПЗ) антивірусного захисту інформації;
- веб-браузер;
- тестовий редактор;
- ПЗ клієнта підсистеми КЗІ у складі одного з наступних засобів:
 - програмний комплекс (далі - ПК) клієнта захисту мережних з'єднань "ІІТ Захист з'єднань-2. Клієнт захисту з'єднань";
 - програмний модуль "Модуль шифрування "Cisco UVPN-ZAS" (клієнт для ОС Windows 7, XP /x32, x64);
 - ПК КЗІ "Криптосервер. Модуль шифрування";
- засоби електронної пошти.

Характеристики програмного забезпечення повинні відповідати вимогам, що визначені у п. А.3 Додатку А).

Програмне забезпечення має бути завантажено на з'ємний носій та зберігатись на ньому як мінімум до завершення робіт з інсталяції та налаштування програмного забезпечення.

Відповідальність за зберігання (із забезпеченням цілісності) програмного забезпечення покладається на адміністратора безпеки.

Підп. та дата	
Інв. № дубл	
Взам. інв. №	
Підп. та дата	
Інв. № ориг.	

					24932263.002.M7	Аркуш
Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата		7

Після вивчення персоналом документації на ТРМ СК адміністратор безпеки (за необхідності дозволяється залучати представників Робочої групи) зобов'язаний перевірити рівень знань персоналу ТРМ СК з питань експлуатації ТРМ СК (у т.ч. експлуатації КСЗІ).

Перевірка знань та навичок має здійснюватися у вигляді письмового або усного заліку та практичного відпрацювання роботи з КЗЗ ТРМ СК.

5.5 Впровадження засобів та заходів фізичного захисту

У ТРМ СК мають бути впроваджено засоби та заходи фізичного захисту, що наведені у п. А.5.

Інв. № ориг.	Підп. та дата		Взам. інв. №	Інв. № дубл	Підп. та дата	24932263.002.M7	Аркуш
	Зм.	Арк.					

6 НАЛАШТУВАННЯ КОМПЛЕКСУ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ

6.1 Встановлення робочих станцій

Перед встановленням робочих станцій необхідно переконатись, що їх технічні характеристики відповідають вимогам п. А.2.1 додатку А.

Розміщення ТРМ СК має бути здійснено у спосіб, що унеможлиблює ознайомлення сторонніх осіб з інформацією, яка виводиться на монітори персоналу ТРМ СК, та з документами, що знаходяться на їх робочих столах (у т.ч. крізь вікна, скляні огорожі тощо).

6.2 Встановлення мережного обладнання

Перед встановленням мережного обладнання необхідно переконатись, що його характеристики відповідають вимогам п.А.2.2 додатку А.

Канали передачі даних мають задовольняти вимогам, що наведені у п.А.4.

6.3 Документи, що створюються у ході (результаті) виконання робіт етапу

За результатами виконання робіт етапу Комісією має бути розроблено (на основі шаблонів) такий документ:

- формуляр (із зазначенням характеристик складових комплексу технічних засобів).

Створення документа здійснюється шляхом внесення фактичних даних до шаблону.

Підп. та дата	
Інв. № дубл	
Взам. інв. №	
Підп. та дата	
Інв. № ориг.	

					24932263.002.M7	Аркуш
Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата		10

7 ІНСТАЛЯЦІЯ ТА НАЛАШТУВАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ

7.1 Послідовність інсталяції програмного забезпечення

Інсталяція програмного забезпечення (далі - ПЗ) складових ТРМ СК здійснюється у такій послідовності:

- інсталяція операційної системи;
- інсталяція ПЗ антивірусного захисту інформації;
- інсталяція ПЗ клієнта підсистеми КЗІ;
- інсталяція веб-браузера;
- інсталяція текстового редактора;
- інсталяція засобів електронної пошти.

7.2 Вказівки щодо інсталяції програмного забезпечення

7.2.1 Загальний порядок інсталяції програмного забезпечення

Інсталяція ПЗ здійснюється адміністратором безпеки згідно з експлуатаційною документацією, що надається розробником ПЗ, у т.ч. програмних засобів технічного та криптографічного захисту інформації.

Інсталяція програмного забезпечення має здійснюватися з дотриманням усіх вимог, що наведені п. А.3 додатку А.

Після закінчення робіт з інсталяції відомості щодо встановленого на кожній РС програмного забезпечення (із зазначенням версії, дати встановлення та підписом відповідальної особи) мають бути внесені до формуляру.

Відомості щодо встановленого ПЗ, у т.ч. програмних засобів технічного та криптографічного захисту інформації мають бути внесені до Формуляру.

7.2.2 Загальний порядок первинного налаштування програмного забезпечення

Під первинним налаштуванням розуміються налаштування ПЗ, що не є налаштуванням безпеки.

Первинне налаштування ПЗ здійснюється адміністратором безпеки згідно з експлуатаційною документацією, що надається відповідним Розробником ПЗ.

Після здійснення налаштування Комісія має перевірити, що ПЗ ТРМ СК функціонує належним чином.

7.3 Документи, що створюються у ході (результаті) виконання робіт етапу

За результатами виконання робіт етапу Комісією має бути уточнено зміст "Формуляра" (у частині встановленого ПЗ), що розроблений у ході виконання робіт попереднього етапу.

Підп. та дата	
Інв. № дубл	
Взам. інв. №	
Підп. та дата	
Інв. № ориг.	

Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата

24932263.002.M7

Аркуш

11

8 ОБСТЕЖЕННЯ СЕРЕДОВИЩ ФУНКЦІОНУВАННЯ

8.1 Відповідальність

Роботи з обстеження середовищ функціонування ТРМ СК здійснюються Комісією.

8.2 Склад робіт з обстеження

Основними роботам з обстеження середовищ функціонування ТРМ СК є:

- обстеження обчислювальної системи;
- обстеження інформаційного середовища;
- обстеження фізичного середовища;
- обстеження середовища користувачів;
- формування висновків та рекомендацій.

8.3 Подання результатів обстеження

За результатами обстеження шляхом внесення фактичних даних створюється (на основі шаблону) "Акт обстеження середовищ функціонування ТРМ СК".

Крім внесення фактичних даних особливу увагу має бути приділено перевірці наявності створених на попередніх етапах документів, на які є посилання у тексті шаблону "Акту обстеження ...".

Якщо викриті у ході обстеження характеристики обчислювальної системи, інформаційного середовища, фізичного середовища, середовища користувачів не відповідають вимогам, що висуваються у цьому документі та/або іншій документації КСЗІ, це має бути зафіксовано у висновках до "Акту обстеження ...".

Комісія повинна сформулювати шляхи та черговість усунення викритих недоліків (у разі їх наявності).

Після внесення фактичних даних "Акт обстеження середовищ функціонування ТРМ СК" має бути надісланий в електронному вигляді до Робочої групи для вторинного контролю.

8.4 Документи, що створюються у ході (результаті) виконання робіт етапу

За результатами виконання робіт етапу Комісією має бути внесено фактичні дані до шаблону "Акт обстеження середовищ функціонування ТРМ СК".

Підп. та дата	
Інв. № дубл	
Взам. інв. №	
Підп. та дата	
Інв. № ориг.	

Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата

24932263.002.M7

Аркуш

12

9 НАЛАШТУВАННЯ КОМПЛЕКСУ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ

9.1 Налаштування КЗЗ РС

Налаштування КЗЗ здійснюється адміністратором безпеки згідно з положеннями "Інструкції з безпечної інсталяції, генерації та запуску КЗЗ".

У ході налаштування КЗЗ, на кожній РС ТРМ СК має бути налаштовано:

- КЗЗ операційної системи;
- ПЗ антивірусного захисту інформації;
- базову систему вводу-виводу (встановлення паролів, порядку завантаження ОС);
- ПЗ клієнта підсистеми КЗІ (відповідно до інструкції для засобу, обраного у встановленому порядку).

Після здійснення налаштування КЗЗ має бути проведено оновлення ПЗ антивірусного захисту (згідно вимог "Засоби антивірусного захисту. Інструкція з експлуатації").

9.2 Перевірка працездатності складових КЗЗ ТРМ СК

Після завершення налаштування КЗЗ складових ТРМ СК має бути перевірено працездатність складових КЗЗ ТРМ СК. Перевірка працездатності здійснюється адміністратором безпеки шляхом вибіркового виклику окремих функцій, що надаються КЗЗ ТРМ СК.

Інв. № ориг.	Підп. та дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл	Підп. та дата						Аркуш
					24932263.002.M7					
					Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата	

10 ПОПЕРЕДНІ ВИПРОБУВАННЯ КСЗІ

10.1 Порядок проведення попередніх випробувань

Попередні випробування КСЗІ у ТРМ СК здійснюються Комісією у такому порядку:

- здійснення попередніх випробувань у обсязі та порядку, визначеному "Програмою та методикою попередніх випробувань";
- створення (на основі шаблону) "Протоколу попередніх випробувань КСЗІ у ТРМ СК" шляхом занесення результатів перевірок до відповідних розділів документа.

10.2 Подання результатів попередніх випробувань

"Протокол попередніх випробувань КСЗІ у ТРМ СК" має бути надісланий в електронному вигляді до Робочої групи.

У випадку надходження від Робочої групи зауважень щодо результатів чи змісту документа, відповідальні за створення документів мають його доопрацювати та відправити скоригований варіант в електронному вигляді до Робочої групи для повторної перевірки.

10.3 Завершення етапу робіт

Етап робіт із попередніх випробувань КСЗІ у ТРМ СК вважається завершеним після затвердження "Протоколу попередніх випробувань КСЗІ у ТРМ СК", що містить підписи усіх членів та голови Комісії.

10.4 Документи, що створюються у ході (результаті) виконання робіт етапу

За результатами виконання робіт етапу Комісією має бути створено та затверджено "Протокол попередніх випробувань КСЗІ у ТРМ СК".

11 ДОСЛІДНА ЕКСПЛУАТАЦІЯ

11.1 Порядок проведення дослідної експлуатації

Дослідна експлуатація здійснюється персоналом ТРМ СК із залученням (за необхідності) інших членів Комісії у такому порядку:

- створення (на основі шаблону) "Акту приймання в дослідну експлуатацію КСЗІ у ТРМ СК";
- відпрацювання технології обробки інформації персоналом ТРМ СК (користуючись посадовими інструкціями);
- закріплення навичок адміністратора безпеки в ТРМ СК у частині використання засобів захисту;
- закріплення навичок персоналу ТРМ СК у частині виконання вимог Політики безпеки.

11.2 Подання результатів дослідної експлуатації

Результати проведення дослідної експлуатації оформлюються (на основі шаблону) "Актом завершення дослідної експлуатації КСЗІ у ТРМ СК".

11.3 Документи, що створюються у ході (результаті) виконання робіт етапу

За результатами виконання робіт етапу Комісією має бути створено такі документи:

- "Акт приймання в дослідну експлуатацію КСЗІ у ТРМ СК";
- "Акт завершення дослідної експлуатації КСЗІ у ТРМ СК".

Підп. та дата	Інв. № дубл	Взам. інв. №	Підп. та дата	Інв. № ориг.						Аркуш
					24932263.002.M7					14
Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата						

12 ЗАВЕРШЕННЯ РОБІТ ЗІ СТВОРЕННЯ КСЗІ

12.1 Порядок завершення робіт зі створення КСЗІ

У рамках завершення робіт зі створення КСЗІ у ТРМ СК має бути створений "Акт завершення дослідної експлуатації КСЗІ у ТРМ СК". Створення здійснюється шляхом внесення фактичних даних до шаблону.

"Акт відповідності введеного в експлуатацію робочого місця зовнішнього користувача організаційно-технічному рішенню для КСЗІ РМ СК" (у паперовому вигляді) надсилається (два примірника) для аналізу та погодження до Робочої групи разом із такими документами (у вигляді додатків):

- "Формуляр";
- "Протокол попередніх випробувань КСЗІ у ТРМ СК";
- "Акт завершення дослідної експлуатації КСЗІ у ТРМ СК".

12.2 Усунення недоліків

У випадку викриття Робочою групою недоліків члени Комісії мають їх усунути та надіслати виправлені документи повторно.

Підп. та дата		Інв. № дубл		Взам. інв. №		Підп. та дата		Інв. № ориг.		
Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата	24932263.002.M7					Аркуш
										15

13 ВВЕДЕННЯ КСЗІ В ПРОМИСЛОВУ ЕКСПЛУАТАЦІЮ

13.1 Порядок введення КСЗІ в промислову експлуатацію

Введення КСЗІ у ТРМ СК в промислову експлуатацію здійснюється у такому порядку:

- керівництво Організації ініціює затвердження адаптованого комплексу документації на ТРМ СК;
- персонал ТРМ СК здійснює генерацію особистих ключів та отримує сертифікати згідно з чинним законодавством;
- ДП "Центр державного земельного кадастру" надсилає до ТРМ СК копію Атестату відповідності та експертного висновку на організаційно-технічне рішення для КСЗІ РМ СК;
- ТРМ СК, для якого успішно виконані роботи, що визначені у цьому документі, наказом керівництва Організації вводиться в промислову експлуатацію (з поширенням на нього дії атестату відповідності на організаційно-технічне рішення для КСЗІ РМ СК);
- ТРМ СК розпочинає взаємодію з АС ДЗК.

13.2 Документи, що зберігаються

Для кожного ТРМ СК, що підключений до АС ДЗК, мають зберігатися один примірник таких затверджених/погоджених документів:

- "Акт обстеження середовищ функціонування ТРМ СК";
- "Формуляр";
- "Відомість машинних носіїв";
- "Протокол попередніх випробувань КСЗІ у ТРМ СК";
- "Акт приймання в дослідну експлуатацію КСЗІ у ТРМ СК";
- "Акт завершення дослідної експлуатації КСЗІ у ТРМ СК";
- "Акт відповідності введеного в експлуатацію робочого місця зовнішнього користувача організаційно-технічному рішенню для КСЗІ ТРМ СК";
- копія наказу Організації про ведення ТРМ СК у промислову експлуатацію.

14 ВИВІД ТРМ СК ЗІ СКЛАДУ АС ДЗК

14.1 Умови виводу

Виведення (відключення) ТРМ СК зі складу АС ДЗК здійснюється на підставі наказу Держгеокадастру за заявою Керівництва Організації.

Типовими умовами відключення ТРМ СК від АС ДЗК є:

- неможливість ТРМ СК відповідати вимогам, що висуваються до нього (у т.ч. з точки зору КСЗІ);
- прийняття рішення щодо зміни місця розташування ТРМ СК.

14.2 Порядок виводу

При виводі ТРМ СК зі складу АС ДЗК обов'язково мають бути вжиті заходи щодо:

- блокування (скасування) сертифікатів відкритих ключів персоналу ТРМ СК;
- скасування облікових записів та прав доступу персоналу ТРМ СК до ресурсів АС ДЗК.

Підп. та дата	
Інв. № дубл	
Взам. інв. №	
Підп. та дата	
Інв. № ориг.	

Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата

24932263.002.M7

Аркуш

ДОДАТОК А

А.1 Вимоги до приміщення TPM СК

Характеристики приміщення мають задовольняти таким вимогам:

- окрема ізольована кімната (приміщення), що зачиняється на ключ та має охоронну сигналізацію або пристрій опечатування на дверях;
- площа приміщення має з розрахунку на одне робоче місце становити не менше ніж 4,0 м. кв.;
- приміщення повинно мати необхідну кількість розеток для підключення до електричної мережі та повинно бути оснащено системою (або засобами) пожежної сигналізації.

А.2 Вимоги до комплексу технічних засобів (апаратного забезпечення)

А.2.1 Вимоги до робочих станцій

Технічні характеристики робочих станцій на яких розгортається TPM СК повинні задовольняти вимогам, які зведено до таблиці А.1.

Таблиця А.1 - Вимоги до технічних характеристик робочої станції TPM СК

№	Складові робочої станції	Вимоги до технічних характеристик
1.	Монітор	Вимог не висувається
2.	Материнська плата	Вимог не висувається
3.	Процесор	Архітектура (система команд) - x84 або x64. Багатоядерний (мінімум 2 ядра), з тактовою частотою не менш 1.6 ГГц.
4.	Оперативна пам'ять	Об'єм пам'яті не менш ніж 1 Гб
5.	Відеоадаптер	Об'єм відео пам'яті не менш 32Мб. Наявність необхідного інтерфейсу для підключення монітору
6.	Носій на жорстких магнітних дисках (жорсткий диск)	Об'єм загального дискового простору не менш ніж 40Гб
7.	Привід оптичних дисків	Вимог не висувається
8.	Мережна карта	Пропускна здатність не менш 10Мбіт/с
9.	Клавіатура	Вимог не висувається
10.	Маніпулятор	Вимог не висувається

А.2.2 Вимоги до мережного обладнання

Мережне обладнання повинно забезпечувати TPM СК доступ до мережі Інтернет.

А.2.3 Вимоги до з'ємних носіїв інформації, що використовуються

У якості з'ємних носіїв інформації мають використовуватися USB носії, що стоять на обліку у TPM СК.

А.2.4 Вимоги до носіїв ключової інформації

Для підвищення рівня захисту особистого ключа, у якості носія ключової інформації може використовуватись Електронний ключ "Кристал-1", або інший апаратно-програмний засіб криптографічного захисту інформації, що має чинний експертний висновок Адміністрації Держспецзв'язку України у сфері криптографічного захисту інформації.

А.3 Вимоги до програмного забезпечення

А.3.1 Ліцензійні умови

Програмне забезпечення має бути інстальованим та використовуватись відповідно до ліцензійних умов.

А.3.2 Вимоги до складу програмного забезпечення

На TPM СК може встановлюватися системне програмне забезпечення та функціональне ПЗ, що забезпечує виконання персоналом TPM СК своїх посадових обов'язків та задовольняє вимогам, що наведені у таблиці А.2.

Склад програмного забезпечення TPM СК та відомості щодо його розміщення мають бути зафіксовані у формулярі на TPM СК.

Підп. та дата
Інв. № дубл
Взам. інв. №
Підп. та дата
Інв. № ориг.

Аркуш

24932263.002.M7

17

Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата
-----	------	----------	-------	------

Таблиця А.2 - Склад, вимоги та розміщення програмного забезпечення TPM СК

№	Програмне забезпечення	Вимоги до програмного забезпечення
11.	Операційна система	Microsoft Windows 7 Professional/Ultimate або Microsoft Windows 8.1 Pro, Microsoft Windows 10
12.	ПЗ антивірусного захисту	ПЗ антивірусного захисту, що має чинний експертний висновок Адміністрації Держспецзв'язку у сфері ТЗІ
13.	Веб-браузер	Вимог не висувається
14.	Тестовий редактор	Вимог не висувається
15.	Засоби електронної пошти	Вимог не висувається
16.	ПЗ клієнта підсистеми КЗІ	Один з наступних засобів: – програмний комплекс (далі - ПК) клієнта захисту мережних з'єднань "ІІТ Захист з'єднань-2. Клієнт захисту з'єднань"; – програмний модуль "Модуль шифрування "Cisco UVPN-ZAS" (клієнт для ОС Windows 7, XP /x32, x64); – ПК КЗІ "Криптосервер. Модуль шифрування".

А.4 Вимоги до каналів передачі даних

Пропускна здатність каналів зв'язку (швидкість передачі даних, що надається обладнанням для підключення до мережі Інтернет), що забезпечують обмін інформацією між TPM СК та АС ДЗК має бути не менше, ніж 1 Мбіт/с.

А.5 Вимоги з фізичного захисту інформації

У TPM СК має бути забезпечено:

- вхід до приміщення має бути оснащено пристроєм опечатування або охоронною сигналізацією;
- наявність у достатній кількості НКІ.

Інв. № ориг.	Підп. та дата
Взам. інв. №	Інв. № дубл
Підп. та дата	Підп. та дата

Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата
-----	------	----------	-------	------

24932263.002.M7

Аркуш

ДОДАТОК Б

Б.1 Відомості щодо комплектності типового набору документації TPM СК

До складу типового набору документації TPM СК входять:

- Накази Організації;
- документація РМ СК, що надається Робочою групою та не потребує додаткового опрацювання (таблиця Б.1);
- документація РМ СК, що створюються методом "внесення фактичних даних" (таблиця Б.2).

Таблиця Б.1 - Комплектність типового набору документації TPM СК, що не потребує додаткового опрацювання

№	Назва документу
1.	Перелік інформації, що підлягає автоматизованому обробленню в ІТС та потребує захисту
2.	Опис технології обробки інформації
3.	Модель порушника безпеки інформації
4.	Модель загроз для інформації
5.	Політика безпеки інформації
6.	План захисту інформації
7.	Пояснювальна записка
8.	Загальний опис системи
9.	Інструкція щодо організації контролю за функціонуванням КСЗІ
10.	Інструкція про порядок введення та виведення з експлуатації типового робочого місця стороннього користувача АС ДЗК
11.	Інструкція з розгортання типового робочого місця
12.	Інструкція з безпечної інсталяції, генерації та запуску КЗЗ
13.	Інструкція адміністратору з послуг безпеки, що реалізуються КЗЗ
14.	Інструкція з модернізації
15.	Інструкція із забезпечення антивірусного захисту робочого місця
16.	Інструкція з безпечної експлуатації робочого місця
17.	Інструкція з реєстрації облікових записів
18.	Програмний комплекс клієнта захисту з'єднань. Настанова оператора
19.	Програмний комплекс криптографічного захисту інформації «КРИПТОСЕРВЕР». Модуль шифрування. Настанова оператора
20.	Програмний комплекс криптографічного захисту інформації «Cisco UVPN-ZAS». Інструкція із забезпечення безпеки експлуатації
21.	Програма та методика попередніх випробувань КСЗІ
22.	Журнал керування обліковими записами
23.	Журнал обліку позаштатних ситуацій
24.	Журнал обліку ключових даних ІТС
25.	Журнал обліку носіїв ключової інформації

Таблиця Б.2 - Комплектність типового набору документації TPM СК, що створюються шляхом внесення фактичних даних

№	Назва документу	Пункт методики згідно якого здійснюються роботи
1.	Акт категоріювання приміщення робочого місця	п. 3
2.	Формуляр	п. 6, п. 7
3.	Відомість машинних носіїв	п. 8
4.	Акт обстеження середовищ функціонування РМ СК	п. 9
5.	Протокол попередніх випробувань КСЗІ у ІТС робочого місця	п. 10
6.	Акт приймання в дослідну експлуатацію КСЗІ у ІТС робочого місця	п.11
7.	Акт завершення дослідної експлуатації КСЗІ у ІТС робочого місця	п. 11
8.	Акт відповідності введеного в експлуатацію робочого місця зовнішнього користувача організаційно-технічному рішенню для КСЗІ РМ СК	п. 12
9.	Наказ Організації про введення TPM СК у промислову експлуатацію	п.14

Підп. та дата
Інв. № дубл
Взам. інв. №
Підп. та дата
Інв. № ориг.

Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата
-----	------	----------	-------	------

24932263.002.M7

Аркуш

19

ДОДАТОК В

В.1 Особливості одночасного підключення декількох ТРМ СК

При одночасному підключення кількох ТРМ СК до АС ДЗК допускається:

- розміщення декількох ТРМ СК в межах одного приміщення або кімнати;
- розробка та затвердження єдиного акту категоріювання приміщення;
- підключення декількох ТРМ СК до спільного мережного обладнання (маршрутизатора, керованого чи некерованого комутатора);
- розробка єдиного Формуляру для ТРМ СК у складі структурного підрозділу;
- формування єдиної Комісії, до якої входять представники з різних ТРМ СК;
- суміщення адміністратором безпеки функціональних обов'язків у кількох ТРМ СК;
- створення єдиного комплексу документів для сукупності ТРМ СК, що знаходяться в одному приміщенні (належать до одного структурного підрозділу).

Інв. № ориг.	Підп. та дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл	Підп. та дата						Аркуш
					24932263.002.M7					20
Зм.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата						